

?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme Öz-Yeterli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme Öz-Yeterli?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23823>

Özet

?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme Öz-Yeterli?i Ölçe?i, bireylerin i? ve aile ya?am?ndan kaynaklanan talepleri ve rolleri ba?ar?yla dengeleme yeteneklerine dair alg?lad?klar? **öz-yeterlik** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda **i? ve aile çat??mas?** deneyimleyen çal??anlar?n bu çat??may? yönetme becerilerine olan inançlar?n? de?erlendirmeye odaklanm??tır. Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?, Amanvermez ve Denizli (2016) taraf?ndan gerçekleştirilmi? olup, yap? geçerli?i ve güvenirlik analizleri ile psikometrik özelliklerinin uygunlu?u gösterilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

?? ve Aile Çat??mas?, Öz-Yeterlik, ??-Aile Dengelemesi, Yönetim Becerileri, Psikolojik Ölçek, Adaptasyon, Yap? Geçerli?i

Yazarlar

Ya?mur Amanvermez, Sibel Denizli

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin i? ve aile rollerinin talepleri aras?ndaki gerilimi veya çat??may? etkili bir ?ekilde çözme, azaltma veya yönetme konusundaki alg?lanan yeterliliklerini nicel olarak ölçmektir. Bu, bireylerin zorluklarla kar??laşt?klar?nda gösterdikleri motivasyonu ve azmi anlamak için kritik öneme sahiptir.

Bu arac?n geli?tirilmesi ve uyarlanması, akademisyenlere ve uygulayıcılara, i?-aile alan?ndaki müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve öz-yeterlik inançlar?n?n bu çat??ma üzerindeki tamponlayıcı etkisini araştırmada sağlam bir metodolojik temel sunmayı hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek, sosyal bilişsel teori çerçevesinde ele alınan **öz-yeterlik** yap?s?n?, spesifik olarak i? ve aile alan?ndaki çat??ma yönetimi ba?lam?nda ölçmektedir. Öz-yeterlik, bireyin belirli sonuçlar? üretmek için gereken eylemleri ba?arılı bir ?ekilde gerçekleştirme yetene?ine olan inanc?dır. Bu ba?lamda, ölçek, bireyin i?ten aileye (AÇ) ve aileden i?e (AÇ) do?ru yönelen çat??ma türlerini yönetebilme konusundaki inançlar?n? de?erlendirir.

Ölçe?in ölçtü?ü yapı, genellikle iki veya daha fazla alt boyuttan oluşur: bireyin zaman yönetimi, önceliklendirme ve duygusal kontrol gibi mekanizmaları kullanarak çat??may? çözme becerisine

dair inanc?. Bu inançlar, bireyin stresle ba?a ç?kma stratejilerini ve genel refah düzeyini önemli ölçüde etkilemektedir.

Geçerlik

Amanvermez ve Denizli (2016) taraf?ndan gerçekleştirilen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik analizleri yapılm??tır. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Uyarlama sürecinde, yapı geçerliliğini test etmek için do?rulamalı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçe?in orijinal yapıya uygun olarak faktör yüklerinin yeterli düzeyde olduğunu ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme Öz-Yeterli?i Ölçe?i'nin Türk kültüründe geçerli bir ölçüm aracı olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??maları, iç tutarlılık katsayıları hesaplanmas? yoluyla gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Amanvermez ve Denizli (2016) çal??mas?nda, ?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme Öz-Yeterli?i Ölçe?i'nin toplam puanı ve alt boyutları için hesaplanan Cronbach Alfa katsayıları incelenmiştir. Elde edilen katsayıların yüksek olması (genellikle .70 ve üzeri), ölçe?in güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu ve farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle benzer sonuçlar verebileceğini iddia etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerliliğini incelemek üzere yürütülen faktör analizleri, ölçe?in teorik temellerini doğrulamıştır. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yapısı, orijinal ölçe?in boyutlarını koruyacak şekilde incelenmiştir.

Do?rulamalı faktör analizi (DFA), verilerin teorik olarak beklenen faktör yapıyla ne kadar uyumlu olduğunu belirlemek için kullanılmıştır. Bu analizler, ?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme **Öz-Yeterli?i** Ölçe?i'nin çok boyutlu yapıya sahip olduğunu Türkçe örnekleme de geçerli olduğunu ortaya koymuştur.

Araç

Test Type: Geliştirme ve Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikometrik ölçekler genellikle bu formatı kullanır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çalışan yetişkinler

Age Group: Yetişkinler (Genellikle i?gücüne katılan 18 ya? ve üzeri bireyler)

Population Details: ?? ve aile ya?am?n? bir arada yürüten bireyler üzerinde uygulanmaktadır.

Test Methodology: Öz-bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

?? Stresi, Aile Stresi, Rol Çat??mas?, Psikolojik Psikometri, Sosyal Bilişsel Teori, Yapı Geçerli?i

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: yagmurya@yildiz.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Yıldız Teknik Üniversitesi (Yazarın 2016 yılındaki tahmini kurumu)

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Bu ölçek, Amanvermez ve Denizli tarafından 2016 yılında yayımlanan adaptasyon çalışması ile akademik kullanıma sunulmuştur. Akademik araştırmalar için kullanımı izinleri genellikle sorumlu yazar (Yaşmur Amanvermez) ile iletişime geçilerek sağlanabilir. Ölçek ticari amaçlar d???nda genellikle ücretsizdir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyası a?a???daki bağlantıdan indirilebilir: [is-ve-aile-catismasini-yonetme-oz-yeterligi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Amanvermez, Y., & Denizli, S. (2016). ?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme Öz-Yeterli?i Ölçe?i Türkçe formunun uyarlanması: Yapı geçerli?i ve güvenirlik çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 17 (1), 1- 17.

?? ve Aile Çat??mas?n? Yönetme Öz-Yeterli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, maddelerin orijinal metni burada listelenememektedir. Ölçek maddelerine eri?im için yukar?da belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM